

De rol van onveilige gehechtheid in het ontstaan van problemen in de moeder-kind binding bij vrouwen met postpartum PTSS-klachten.

Gepubliceerd: 29-05-2019 Laatste bijgewerkt: 12-04-2024

Primaire onderzoeksvraag: Zijn postpartum PTSS-klachten een onafhankelijke voorspeller voor een verminderde moeder-kind binding, of speelt onveilige gehechtheid bij moeder hierin ook een rol?

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Zwangerschaps-, weeën-, partus- en postpartumproblemen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON47971

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Gehechtheid, postpartum PTSS en moeder-kind binding problemen.

Aandoening

- Zwangerschaps-, weeën-, partus- en postpartumproblemen
- Angststoornissen en -symptomen

Synoniemen aandoening

ingrijpende gebeurtenis, trauma

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Meander Medisch Centrum

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Gehechtheid, Moeder-kind binding, Postpartum PTSS

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

- Gehechtheid moeder (wordt in kaart gebracht middels de ECR-R)
- Postpartum PTSS (wordt in kaart gebracht middels de PCL-5)
- Moeder-kind binding (wordt in kaart gebracht middels de PBQ)

Secundaire uitkomstmaten

Eventueel aanwezige co-morbide postpartum depressie.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Achtergrond:

In toenemende mate wordt onderzoek verricht naar de gevolgen van postpartum PTSS-klachten. Onderzoek laat zien dat aan de bevalling gerelateerde PTSS-klachten van negatieve invloed kunnen zijn op de moeder-kindrelatie (Cook et al., 2018). Tot op heden is er echter nog geen onderzoek verricht naar de achterliggende mechanismen hierin. Het is de vraag of de problemen in de moeder-kind binding een direct gevolg zijn van de postpartum PTSS-klachten, of dat hierin (ook) andere factoren een rol spelen. Bowlby beschreef al in 1982 dat de manier waarop je zelf gehecht bent van invloed is op de manier waarop je je voelt over en interacteert met je kind. Voorts beschrijft Markin (2013) dat vrouwen die gediagnosticeerd zijn met een borderline persoonlijkheidsstoornis (waaraan veelal een hechtingsstoornis ten grondslag ligt) meer problemen ervaren in moeder-baby dyades postpartum. De problemen in de moeder-kind binding die worden ervaren door vrouwen met postpartum PTSS-klachten, zouden dus (deels) ook hierdoor kunnen worden verklaard.

Primaire hypothese:

Onveilige gehechtheid bij moeder in combinatie met postpartum PTSS-klachten leidt tot een grotere mate van problemen in de moeder-kind binding, dan voornoemde variabelen alleen (interactie-effect onveilige gehechtheid X

postpartum PTSS).

Secundaire hypothesen:

- Onveilige gehechtheid bij moeder leidt tot problemen in de moeder-kind binding (hoofdeffect van onveilige gehechtheid).
- Postpartum PTSS-klachten leiden tot problemen in de moeder-kind binding (hoofdeffect van postpartum PTSS).
- Gehechtheid bij moeder is constant over tijd.

Doel van het onderzoek

Primaire onderzoeksvraag:

Zijn postpartum PTSS-klachten een onafhankelijke voorspeller voor een verminderde moeder-kind binding, of speelt onveilige gehechtheid bij moeder hierin ook een rol?

Onderzoeksopzet

Longitudinaal vragenlijstonderzoek.

Inschatting van belasting en risico

De belasting in tijd betreft per proefpersoon in het totaal 45 tot 60 minuten (waarbij deelname vanuit huis kan plaatsvinden; participanten hoeven hiervoor dus niet extra naar het ziekenhuis te komen). Mogelijk kunnen deelnemers de vragen als emotioneel belastend ervaren. Onze inschatting is echter dat de extra belasting op emotioneel vlak hiervan beperkt is (immers; als participanten psychische klachten ervaren dan is de lijdensdruk al bestaand, ongeacht of er naar deze klachten gevraagd wordt of niet).

Gezien voornoemde beperkte belasting zijn wij van mening dat het uitvoeren van het onderzoek gerechtvaardigd is, omdat de uitkomsten van het onderzoek kunnen bijdragen aan het beter begrijpen van het verband tussen postpartum PTSS-klachten en problemen in de moeder-kind binding. Als onze hypothese (dat onveilige gehechtheid bij moeder hierin een rol speelt) klopt, dan kan er in de toekomst meer aandacht besteed worden aan preventieve interventies gericht op het bevorderen van de hechting tussen moeder en kind, waardoor veel potentieel leed voorkomen zou kunnen worden (op de langere termijn zou dit het risico op het ontwikkelen van psychopathologie bij het opgroeiende kind kunnen verminderen).

Contactpersonen

Publiek

Meander Medisch Centrum

Maatweg 3
Amersfoort 3813 TZ
NL

Wetenschappelijk

Meander Medisch Centrum

Maatweg 3
Amersfoort 3813 TZ
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- Zwanger zijn en onder controle staan van een gynaecoloog in het Meander Medisch Centrum
- 18 jaar of ouder zijn
- De Nederlandse taal (in woord en geschrift) voldoende machtig zijn

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- Jonger dan 18 jaar zijn

- De Nederlandse taal (in woord en geschrift) onvoldoende machtig zijn

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Anders

Deelname

Nederland

Status: Werving gestopt

(Verwachte) startdatum: 18-06-2019

Aantal proefpersonen: 124

Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 29-05-2019

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: MEC-U: Medical Research Ethics Committees United (Nieuwegein)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL68241.100.18